

قربانیان سرشناس پاندمی جهانی در ایران

سال نحس، سال کوچ، سال کرونا

ورزشکاران

محمودیاوری؛ بازیکن پیشکسوت تیم های شاهین اصفهان و پاس تهران که در عرصه مربیگری فوتبال بیش از دوران توپ زدن در زمین برای خود شهرت کسب کرده ۲۰ آبان ۱۳۹۹ خورشیدی در (۸۱ سالگی مغلوب ویروس کرونا شد و درگذشت. در کارنامه محمودیاوری سرمربیگری تیم ملی فوتبال ایران (سال ۱۳۶۳)، هدایت تیم ملی جوانان ایران (سال ۱۳۶۶)، هدایت تیم های ملی ب و تیم ملی امید (سال ۱۳۵۷) را می توان مشاهده کرد.

مهرداد میناوند؛ خبر درگذشت این چهره شهیر و پرطرفدار فوتبالی یکی از شوکه کننده ترین اخبار مربوط به مرگ و میرهای کرونایی بود. این ملی پوش اسبق و بازیکن محبوب تیم فوتبال پرسپولیس تهران ۳۰ دی ۱۳۹۹ خورشیدی در بخش مراقبت های ویژه بیمارستان لاله تهران بستری شد و روز بعد در هشتم بهمن ۱۳۹۹ بر اثر آمبولی ریه درگذشت. در پی این واقعه جانی اینفانتور رئیس وقت فیفا طی نامه ای درگذشت مهرداد میناوند را به فدراسیون فوتبال تسلیت گفت.

علی انصاریان؛ درگذشت علی انصاریان آن هم تنها یک هفته پس از فوت مهرداد میناوند جامعه فوتبال ایران را در عزایی مضاعف فرو برد. همکاری این دو در یک برنامه تلویزیونی اینترنتی آن هم کمی قبل از درگذشت شان، این شایعه را که ابتلای آنها به ویروس کرونا در این برنامه اتفاق افتاده را تقویت کرد.

الهام شیخی؛ بازیکن سابق تیم های فوتسال زنان قم ۷ اسفند ۱۳۹۸ خورشیدی در پی ابتلا به ویروس کرونا در ۲۳ سالگی درگذشت تا عنوان نخستین ورزشکار حرفه ای قربانی این ویروس منحوس در ایران را از آن خود کند. الهام شیخی، متأهل و ساکن شهر قم، از ۱۵ سالگی بازی می کرد. شیخی یک هفته در یکی از بیمارستان های شهر قم بستری بود و برخی اورا جزو نخستین مبتلایان به کرونا در ایران برمی شماری. **کیوان نیک نفس؛** یکی دیگر از ورزشکاران سرشناس قربانی کرونا کیوان نیک نفس دروازه بان سابق تیم ملی فوتبال ایران و تیم پاس تهران بود که ۲۲ آبان ۱۳۹۹ خورشیدی جان به جان آفرین تسلیم کرد. کیوان نیک نفس در دهه های ۴۰ و ۵۰ خورشیدی از دروازه بان های مطرح فوتبال ایران محسوب می شد و سال ها در تیم ملی و تیم های باشگاهی بازی کرد.

سیاسیون

فاطمه رهبر؛ در کارنامه رهبر سابقه نمایندگی دوره های هفتم، هشتم، نهم و همچنین دوره یازدهم مجلس شورای اسلامی از حوزه انتخابیه تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس را می توان مشاهده کرد. با این تفاوت که او نیز همچون محمدعلی رضائی نماینده حوزه انتخابیه آستانه اشرافیه در مجلس یازدهم، پیش از شروع به کار این مجلس، در ۱۷ اسفند ۱۳۹۸ خورشیدی بر اثر بیماری کرونا در ۵۵ سالگی درگذشت.

محمدعلی رضائی؛ این سیاستمدار اصولگرا که در یازدهمین انتخابات مجلس شورای اسلامی از حوزه انتخابیه آستانه اشرافیه (استان گیلان) نامزد شده و توانسته بود با کسب ۱۳ هزار و ۹۴۸ رأی نفر اول این حوزه انتخاباتی شود پیش از آغاز به کار مجلس یازدهم در تاریخ ۱۰ اسفند ۱۳۹۸ بر اثر ابتلا به ویروس کرونا درگذشت. در سابقه رضائی صدمات شیمیایی ریه ناشی از جنگ ایران و عراق نیز وجود داشت که همین کار او را در مقابله با کرونا سخت تر کرد.

سید محمد میرمحمدی؛ سیاستمدار قدیمی و عضو حقیقی مجمع تشخیص مصلحت نظام که در کارنامه اش نمایندگی حوزه انتخابیه قم در دوره های ششم و هفتم مجلس شورای اسلامی و همچنین سابقه ۱۲ سال رئیس دفتر ری در دولت سید علی خامنه ای و دولت اول اکبر هاشمی رفسنجانی دیده می شود ۱۲ اسفند ۱۳۹۸ خورشیدی به خاطر ابتلا به بیماری کرونا در بیمارستان مسیح دانشوری در روز تولد ۷۱ سالگی اش درگذشت.

حسین شیخ الاسلام؛ سیاستمدار و عضو دانشجویان مسلمان پیرو خط امام که در ۱۳ آبان ۱۳۵۸ سفارت آمریکا را تصرف کردند یکی دیگر از سیاسیون سرشناس قربانی کرونا بود که ۱۵ اسفند ۱۳۹۸ خورشیدی در ۶۷ سالگی درگذشت. شیخ الاسلام در فاصله سال های ۱۳۶۰ تا ۱۳۷۶ به عنوان معاون سیاسی وزارت امور خارجه فعالیت می کرد. حزب الله لبنان، جنبش امل، جنبش تحیاء عراق، رئیس دفتر سیاسی حماس و دبیرکل جنبش جهاد اسلامی فلسطین در پیام های درگذشت حسین شیخ الاسلام ترسلیت گفتند.

محمد رضا راه چمنی؛ این پزشک و سیاستمدار اصلاح طلب که در سال های اخیر به عنوان دبیرکل حزب وحدت و همکاری ملی و صاحب امتیاز و مدیر مسئول روزنامه اسرار فعالیت می کرد، ۱۹ اسفند ۱۳۹۸ خورشیدی در پی ابتلا به بیماری کرونا در بیمارستان مسیح دانشوری در ۶۴ سالگی درگذشت. در کارنامه راه چمنی نمایندگی حوزه انتخابیه سبزوار در دوره های دوم، چهارم و پنجم مجلس شورای اسلامی را می توان مشاهده کرد.

عیسی جعفری؛ نماینده حوزه انتخابیه بهار و کبودر اهنک در دوره های هشتم و یازدهم مجلس شورای اسلامی، ۲۲ تیر ۱۳۹۹ در ۵۹ سالگی درگذشت تا نام او نیز در ردیف نمایندگان نا کام مجلس یازدهم که کرونا مانع ورودشان به ساختمان بهارستان شد قرار بگیرد. جعفری صاحب مدرک کارشناسی در رشته فقه و حقوق و کارشناسی ارشد در رشته جغرافیا و برنامه ریزی شهری بود.

روزنامه نگاران

روح الله رحابی؛ سردبیر روزنامه جام جم از جمله سرشناس ترین روزنامه نگاران بود که در برابر کرونا تاب تحمل نیافت و ۳۰ تیر ۱۳۹۹ خورشیدی در ۳۸ سالگی درگذشت. رحابی که دانش آموخته مقطع دکتری رشته علوم ارتباطات بود از سال ۱۳۸۰ روزنامه نگاری را به صورت حرفه ای آغاز کرد. در کارنامه رحابی حضور در رسانه های مختلفی از جمله روزنامه همشهری، همشهری جوان و تهران امروز را می توان مشاهده کرد.

سهیل گوهری؛ او که تنها اندکی پس از به دست گرفتن پست مدیریت روابط عمومی باشگاه استقلال به بیماری کرونا مبتلا شد، نهایتاً ۲۷ تیر ۱۳۹۹ دست های خود را به علامت تسلیم بالا برد و در ۴۱ سالگی درگذشت. گوهری کمتر از ۲۴ ساعت پس از انتصاب به عنوان مدیر روابط عمومی باشگاه استقلال، از این سمت استعفا داد و در بخشی از نامه استعفاي خود، درگیر شدن خانواده اش به بیماری کرونا و عدم تمرکز کافی ناشی از مشکلات خانوادگی را دلیل این استعفا ذکر کرد.

ابراهیم امین زاده؛ این روزنامه نگار قدیمی نیز در پی ابتلا به بیماری کرونا، ۳ شهریور ۱۳۹۹ درگذشت. امین زاده پس از دریافت دیپلم و پذیرش در دانشکده ادبیات دانشگاه تهران در رشته روزنامه نگاری، با نشریات گوناگون به همکاری پرداخت و سال ۱۳۵۰ همکاری اش را با روزنامه اطلاعات آغاز کرد که ۲۵ سال به درازا کشید. ۱۰ سال فعالیت در روزنامه ایران و نیز همکاری با بخش استان های روزنامه جام جم از جمله سوابق روزنامه نگاری او به شمار می رود.

علی اکرمی؛ او نیز یکی دیگر از روزنامه نگارهایی بود که اسیر ویروس کرونا شده و ۱۰ اسفند ۱۳۹۹ در ۴۲ سالگی درگذشت، آن هم در حالی که یکی از کوتاه ترین دوره های بیماری را پشت سر گذاشت. محمود واعظی و برخی دیگر از اعضای دولت در پی انتشار خبر درگذشت اکرمی در صفحه های شخصی خود این فقدان را تسلیت گفتند.

سید عبداللّه زوییه؛ از سردبیران «خبرگزاری فارس» بود که ۴ فروردین ۱۳۹۹ خورشیدی بر اثر ابتلا به ویروس کرونا در بیمارستان بقیه الله تهران درگذشت. زاویه از روزنامه نگاران با سابقه و سردبیر شریف بامدادی خبرگزاری فارس بود. در سابقه او قلم زدن در روزنامه های رسالت، جام جم و جوان را می توان مشاهده کرد.

دیگر حوزه ها

فریبرز رئیس دانا؛ نویسنده، اقتصاددان و استاد دانشگاه که دانش آموخته مدرسه اقتصاد لندن به شمار می رفت ۲۶ اسفند ۱۳۹۸ در ۷۵ سالگی درگذشت تا در سلسله قربانیان سرشناسان ویروس کرونا قرار گیرد. رئیس دانا علاوه بر کار تخصصی در زمینه پژوهش و تدريس رشته اقتصاد، به کارهای سیاسی، اجتماعی، ادبی و مطبوعاتی نیز می پرداخت. او همچنین نویسنده بیش از ۱۵ کتاب درباره مسائل اقتصادی و سیاسی مانند آزادی و سوسیالیسم، اقتصاد سیاسی توسعه و منش و تفکری است.

جمشید پژویان؛ اقتصاددان شهیر ایرانی، رئیس سابق شورای رقابت و استاد اقتصاد دانشگاه علامه طباطبائی و دانشگاه آزاد اسلامی که به دلیل ابتلا به بیماری کرونا در بیمارستان کیان تهران بستری بود، صبح روز دوشنبه ۲ تیرماه ۱۳۹۹ خورشیدی در ۷۵ سالگی درگذشت. پژویان دوره کارشناسی ارشد و دکتری اقتصاد را در دانشگاه آلبانی ویوتا گذرانده بود. او یکی از حامیان طرح هدفمندسازی یارانه ها در ایران بود.

بدرالزمان قریب؛ زبان شناس و تنه ازان از اعضای پیوسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی که در سلسله چهره های ماندگار و مشاور رئیس فرهنگستان زبان نیز بود، ۷ مرداد ۱۳۹۹ خورشیدی در ۹۰ سالگی درگذشت تا یکی از پرسن و سال ترین قربانیان سرشناس کرونا لقب بگیرد. قریب بیش از دهه عضو شورای علمی مرکز دائرة المعارف بزرگ اسلامی بود. او سال ۱۳۷۷ به عنوان عضو پیوسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی و در سال ۱۳۷۸ به سمت سرپرست گروه گویش شناسی این فرهنگستان انتخاب شد.

عباس صفاری؛ این شاعر، طراح، نقاش و مترجم شهیر ۷ بهمن ۱۳۹۹ بر اثر ابتلا به بیماری کرونا در آمریکا درگذشت تا یکی از قربانیان سرشناس امادوار وطن نام بگیرد. پ او کار خود را با ساخت ترانه هایی برای فرهاد مهراد، گیتی پاشایی و دیگر خوانندگان پاپ آغاز کرد، هرچند پرواز متین آنها ترانه «اسیر شب» بود که با صدای فرهاد مهراد و اهنگسازی محمد او شال منتشر شد.

نرجس خانعلی زاده؛ نام نرجس خانعلی زاده در این فهرست از آن جهت مهم است که او نخستین قربانی ثبت شده همه گیری کرونا در ایران، از میان کادر پزشکی محسوب می شود. خانعلی زاده تا هنگام وفات به عنوان پرستار در بخش اورژانس بیمارستان میلاد لاهیجان مشغول به خدمت بود. او ۴ اسفند ۱۳۹۸ با عوارض مشابه ابتلا به ویروس کرونا و به دلیل عوارض ریوی و تنگی نفس در بخش مراقبت های ویژه بیمارستان بستری شد. اما در بعدازظهر روز ۶ اسفند ۱۳۹۸ در ۲۴ سالگی درگذشت.

چند روزی است ویدیویی از خداداد عزیزی چهره سرشناس فوتبال ایران در فضای مجازی دست به دست می شود که در آن، این پیشکسوت ورزشی با الفاطی نامانوس از سال ۱۳۹۹ خورشیدی یاد کرده و واژگان را نه بر زبان جاری، که گویی چون آب دهان نف می کند. این خشم آتشین از سال کهنه در نظر نخست چندان عقلایی نمی نماید چه آن که بسیار شنیده ایم هیچ کدام از «روز» های خدا بد و شر نیستند، حال «سال» که جای خود دارد، اما آنچه تعابیر به کار رفته در این ویدیو را قابل درک می کند تجربه مشترکی است که همه ما همراه با خداداد در سال ۹۹ لمس کرده و شور و بختانه حتی نمی توانیم در آستانه ورود به سال ۱۴۰۰ خورشیدی مدعی شویم که آن را پشت سر گذاشته ایم. تجربه ای که در شکل بله ای به نام «کرونا» رخ نمود و علاوه بر تغییر ترسناک سبک زندگی همه مان، عزیزی از میان خانواده، بستگان، دوستان، همکاران و حتی آتانی که از نزدیک ندیده اما دل درگوشان داشتیم را به قربانگاه خود برد و شمع و جودشان را خاموش کرد. در این لحظه که این متن پر کاغذ جاری می شود بیش از ۶۰ هزار نفر از ایرانیان بر اثر عوارض ناشی از ابتلا به بیماری کرونا جان خود را از دست داده اند. از بین این ۶۰ هزار روانی، از رزگداری حیات هیچ یک کاری سندی نیست چه آن که هریک نقشی چون پدر، مادر، همسر، فرزند، رفیق، همکار و... بر عهده داشته اند و فقدان شان امروز خلأیی است در ادامه راه زندگی خویشان و وابستگان. اما از میان قربانیان بودند کسانی که به واسطه منشأ اثر بودن در رشته و حوزه ای خاص نام شان نزد ایرانیان آشنا می نمود و رفتن شان بیش از سایرین به چشم آمد و دریغ آورد. در این گزارش کوتاه یادی داشته ایم از برخی از این چهره ها به نمایندگی از همه آتانی که در مبارزه نابرابر با این بیماری منحوس تاب نیاورده و اسیر خاک شدند.

روحانیون

سیدهادی خسروشاهی؛ این روحانی شهیر که در همگرایی نخبگان اسلام و مسیحیت نقشی بسزا داشت یکی از نخستین چهره های مشهوری بود که قربانی کرونا شد و ۸ اسفند ۱۳۹۸ خورشیدی در ۸۱ سالگی درگذشت. حجت الاسلام والمسلمین سیدهادی خسروشاهی از تاریخ نگاران نهضت های اسلامی و از پیشگامان فعالیت های بین المللی حوزه های علمیه در تاریخ معاصر ایران بود که در مجامع فکری جهانی به عنوان نماینده ای وزین از طرف تفکر اسلامی- شیعی حاضر می شد.

سید هاشم بطحایی گلپایگانی؛ روحانی، مرجع تقلید، سیاستمدار و نماینده تهران در پنجمین دوره مجلس خبرگان رهبری و عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم ۲۶ اسفند ۱۳۹۸ خورشیدی در ۷۸ سالگی تسلیم ویروس کرونا شد و به دیار باقی رفت. سید هاشم بطحایی که سابقه تدریس در دانشگاه تهران را نیز در کارنامه خود دارد، در حوزه علمیه قم به تعلیم درس خارج در بحث های قضاء، شهادت، حدود، دیات و عقود تملیکی اشتغال داشت.

روح الله حسینیان؛ این روحانی سیاستمدار که از اعضای جبهه پایداری به شمار می رفت و سابقه اش در دستگاه قضا و نهادهای اطلاعاتی، او را به چهره های سرشناس برای مردم ایران تبدیل کرده بود. ۴ شهریور ۱۳۹۹ خورشیدی در بیمارستان خاتم الانبیا درگذشت. در کارنامه حسینیان که از سال ۱۳۷۴ ریاست مرکز اسناد انقلاب اسلامی را بر عهده داشت، قائم مقامی دادستان انقلاب اسلامی در وزارت اطلاعات و همچنین نمایندگی تهران در مجالس هشتم و نهم را می توان مشاهده کرد.

داوود فحری؛ صاحب دکترای علوم سیاسی از دانشگاه تهران، صاحب تحصیلات حوزوی تا سطح عالی، استاد تمام گروه علوم سیاسی دانشکده حقوق و علوم سیاسی در دانشگاه تهران، عضو شورای مرکزی مجمع مدرسین و محققین حوزه علمیه قم و... فقط بخش اندکی از کارنامه این روحانی و پژوهشگر سرشناس است که ۲۱ آبان ۱۳۹۹ خورشیدی در مقابله با ویروس کرونا تاب نیاورد و در ۵۶ سالگی درگذشت.

عباس موسویان؛ روحانی سرشناسی که جزو نظریه پردازان اقتصاد اسلامی به شمار می رفت از دیگر تلفات ویروس کرونا در بین روحانیون بود که ۱۹ مرداد ۱۳۹۹ خورشیدی در ۶۰ سالگی درگذشت. موسویان برای سالیان ریاست پژوهشکده نظام های اسلامی، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، مدیریت گروه فقه اقتصادی مرکز جهانی علوم اسلامی و همچنین سردبیر فصلنامه علمی پژوهشی اقتصاد اسلامی را بر عهده داشت.

هنرمندان

خسروشینیایی؛ کارگردان و فیلمنامه نویس شهیر سینمای ایران را هم می توان از جمله نخستین قربانیان اسم و رسم دار بیماری کرونا در ایران لقب داد. سینیایی اوایل مرداد ۱۳۹۹ خورشیدی به دلیل عفونت ریه ناشی از ابتلا به بیماری کرونا در بخش مراقبت های ویژه بیمارستان امیراعلم تهران بستری شد و شمع زندگی اش در ۱۱ مرداد به خاموشی گرایید. پیکر او ۱۲ مرداد بدون برگزاری مراسم عمومی و تنها با حضور خانواده اش در قطعه هنرمندان بهشت زهرا در کنار مزار محمدعلی کشاورز به خاک سپرده شد.

اکبر عالمی؛ این مجری و کارشناس سرشناس تلویزیون را در زمره قربانیانی باید قلمداد کرد که خود به استقبال کرونا رفتند و آن را در آغوش کشیدند! عالمی ۱۰ مهرماه ۱۳۹۹ برای ساخت یک مستند با موضوع بیماری کرونا راهی بیمارستانی شد. اما با وجود رعایت پروتکل های بهداشتی، او و سه همکار دیگرش به کرونا مبتلا شدند. او با بدتر شدن بیماری، در بیمارستان بستری شد و نهایتاً با مرگ ۲۲ مهر ۱۳۹۹ در ۷۵ سالگی درگذشت.

چنگیز جلیلودن؛ صدای ماندگار سینمای ایران ۱۳۹۹ از مرداد ۱۳۹۹ بر اثر ابتلا به ویروس کرونا در ۸۵ سالگی در بیمارستان خاتم الانبیا تهران خاموش شد و پیکرش ۵ آذر ۱۳۹۹ در قطعه هنرمندان بهشت زهرا به خاک سپرده شد. عشق فیلم هایی که با صدای جلیلودن زندگی کرده اند، یاد و خاطره او را در قالب شخصیت هایی که ستاره هایی چون مارلون براندو، پل نیومن، برت لنکستر و... بر پرده سینما ساخته اند فراموش نخواهند کرد. جلیلودن همچنین در فیلم های سینمایی ایرانی به جای محمدعلی فردین، بهروز وثوقی، ناصر ملک مطیعی، ایرج قادری و سعید راد به عنوان صدای شیشه به هنرنمایی پرداخته است.

کامبوزیا پرتوی؛ این فیلمنامه نویس و کارگردان سرشناس سینمای ایران دو هفته پیش از وفات برای انجام عمل قلب در بیمارستان بستری شده بود اما ابتلا به کرونا باعث سکنه مغزی و نهایتاً مرگ او در ۴ آذر ۱۳۹۹ خورشیدی در ۶۴ سالگی شد. پیکر کامبوزیا پرتوی ۵ آذر ۱۳۹۹ در قطعه هنرمندان بهشت زهرا به خاک سپرده شد. او برای ساخت فیلم «ماهی» جایزه بهترین فیلم جشنواره فیلم جیفونی ایتالیا و جایزه یونیسیف از جشنواره فیلم برلین و جایزه بهترین فیلم جشنواره فیلم آدلاید استرالیا را به دست آورد.

پرویز پورحسینی؛ هنگامی که در ۲۴ آبان ۱۳۹۹ اعلام شد پرویز پورحسینی به ویروس کرونا مبتلا شده و در بخش مراقبت های ویژه بیمارستان بستری است، بسیاری از علاقه مندان سینمای ایران برای شفای او دست به دعا برداشتند. اما پورحسینی در نهایت پس از چند روز مبارزه با بیماری، ۷ آذر ۱۳۹۹ در بیمارستان فیروزگر تهران، در ۷۹ سالگی درگذشت. هنرنمایی پورحسینی در آثاری چون کمال الملک، طلسم، مردی که موش شد، باشو غربیه کوچک، کشتی آنجلیکا، بلندی های صفر، مریم مقدس، رستاخیز، قاتل املی، و... از یاد ها نخواهد رفت.